

Miljoenen mensen kennen Mifuyu

De documentaire van de klas van meester Kanamori staat bij veel mensen bekend onder de titel Children Full of Life. Op YouTube is deze onder die titel te vinden en gratis, met Engelse en Spaanse ondertiteling, te bekijken. De film heeft – vaak in delen op internet gezet – miljoenen hits.

Children Full of Life, in Nederlandse onderwijsprogramma's 'Japanse levenslessen' geheten, werd in het schooljaar 2003 gemaakt, in opdracht van de NHK, de Japanse Broadcasting Company. Plaats van handeling: de Minami-Kodatsuno School voor Lager Onderwijs, in Kanazawa, dat 450.000 inwoners telt en de hoofdstad is van de prefectuur Ishikawa. Op 11 mei 2003 bekeken meer dan tien miljoen mensen in Japan de uitzending 'Een gelukkige klas met een lach en een traan – Klas 4A – Levenslessen'. "Veel mensen schijnen te hebben gehuild", weet Toshiro Kanamori. "Ik heb zelf veel reacties ontvangen."

De tv-film kreeg een Japanse prijs, werd vervolgens op DVD gezet en door distributiemaatschappijen opgepakt onder de internationale titel 'Learning to Care'. De RVU zond de documentaire in Nederland in 2005 uit en in augustus 2009 kreeg het inmiddels ook bekroonde werk van regisseur Noboru Kaetsu aandacht via dirigent Jaap van Zweden die een fragment koos in het VPRO-programma Zomergasten.

De hoofdrolspelers zijn vooral de kinderen. Kort voor de zomer vond een interview plaats met Mifuyu Yoshimura, inmiddels studente wiskunde aan de nationale universiteit van Kanazawa. Bijna tien jaar later kijkt ze terug op haar kinderjaren met meester Kanamori en haar klasgenoten.

"Meester Kanamori gaf les in alles. Van hem heb ik zoveel geleerd. Ervaringen die je normaal gesproken niet meekrijgt."

Op www.hetkind.org lees je het complete interview met haar en met drie andere klasgenoten uit die tijd.

Screenshots • Children Full of Life, NHK

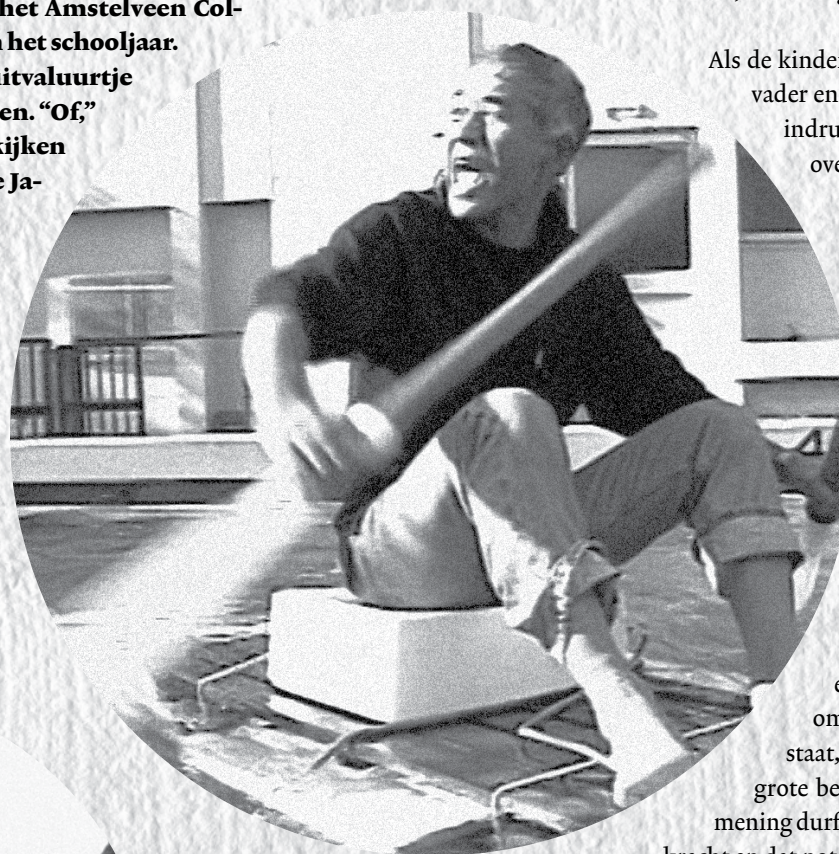
Een gewone donderdagochtend

Ingrid Helsloot stapt op donderdag 21 juni 2012 de aula van het Amstelveen College binnen. Bijna 300 jongeren kijken naar Children Full of Life. Een leraar in Japan, een klas vol met kinderen. De impact is waarneembaar. Veertig minuten later kan het gesprek beginnen. 'Ik zou ze eigenlijk een toets geven', zegt een leraar, 'maar dit is veel belangrijker!'.

De eerste- en tweedejaars leerlingen van het Amstelveen College volgen hun laatste reguliere lessen van het schooljaar. Nog één toetsweek, dan is het klaar. Een uitvaltuurtje is een goede reden om een repetitie te leren. "Of," zegt Maaïke tegen haar vriendin, "kom je kijken naar die documentaire over een of andere Japanse leraar, schijnt wel cool te zijn."

— INGRID HELSLOOT

De documentaire Children Full of Life brengt deze 'gewone' ochtend 250 kinderen bijeen. Langzaam druppelen leerlingen de aula binnen. "Mijnheer wat voor een film gaan we kijken?" Eerst een korte inleiding, dan enige achtergronden over de Japanse cultuur. Dan mag ik zelf iets vertellen over mijn ontmoeting met Toshiro Kanamori in november 2011, over wat hem zo speciaal maakt en hoe bijzonder het was.

'Goed gesproken Yo', zegt Mr. Kanamori en geeft de jongen een high five. Als de klas in de film begint te klappen voor Yo, klappen de jongeren in de aula mee. De bevrijding is voelbaar, zeker bij het volgende beeld van Kanamori met twee peddels op het vlot.

Na de film kunnen leerlingen zich vrijwillig inschrijven om een les van Meester Kanamori te volgen. Op vrijdagochtend 7 september is een aantal uitverkoren. Er wordt wel iets van ze verwacht. Alle leerlingen brengen verslag van die les in hun mentorklas. Een enkeling wordt gevraagd om ook 's avonds in Amstelveen hun ervaringen te delen voor een grote groep volwassenen

ontplooiën als hij zich veilig voelt in een team en afweergedrag niet nodig is. Dat geldt voor een topsporter en evenzeer voor een kind in een klas. Op basis van zijn enorme persoonlijkheid en levenskunst reikt 'coach' Kanamori in dit prachtige boek tal van tools aan om voor dat veilige klimaat te zorgen.'

Foppe de Haan, voetbalcoach

'Het boek geeft een kijkje achter de schermen van de lespraktijk van meester Kanamori. Het bevat pakkende uitspraken van kinderen en ouders en tal van succesvolle lesvoorbeelden. Kanamori doceert schoolvakken op een betekenisvolle manier en wijst op het belang van bete-

'Kanamori leert ze een goed persoon te zijn. Daarnaast is hij heel consequent, zodat er duidelijkheid is'

en ouders. Best een verantwoordelijkheid. Toch geven zo'n honderd kinderen zich hiervoor op, zonder enige druk.

Na afloop voer ik nog een gesprek met acht jongeren, in leeftijd variërend van 12 tot 15 jaar. "Interessante documentaire," zegt Lin, een meisje dat veel *manga's* (Japanse strip) leest en eerder in Japan is geweest. "De openheid tussen de kinderen en de leraar is opvallend. Maar ook hoe ze elkaar onderling met de voornaam aanspreken. In Japan is het gebruikelijk om iemand met de achternaam aan te spreken, plus san, heel formeel. Dus Kanamori-san. Zo krijgen ze een betere band."

"Mooi," zegt David, "de kids zijn blij. En Kanamori leert ze een goed persoon te zijn. Daarnaast is hij heel consequent, zodat er duidelijkheid is."

"Ik vond het ook mooi," zegt Michiel, die echter niet direct zou willen ruilen. "Voor mij hoeft het namelijk niet zo close. Een leraar hoeft niet alles van me te weten en me te troosten. Het is een beetje sentimenteel. Hier en daar wordt er wel erg snel meegehuild."

Vera: "Het voelde voor mij dat meester Kanamori soms te snel input gaf en reageerde. Daardoor hebben de kinderen nauwelijks de tijd om het verdriet zelf te verwerken. Zoals bij die jongen Tsubasa, wiens vader plots overlijdt. Hij krijgt nog dezelfde dag snoep, de volgende dag liggen er brieven, maar krijgt hij ook tijd? En ook als er een echte levensvraag wordt gesteld, geeft deze meester zelf al snel het antwoord."

"Mr. Kanamori staat open voor input vanuit de klas," zegt Jesse. "Dat is hier zeldzaam. Daarnaast geeft hij leuke alternatieve opdrachten om lesstof bij te brengen." Op Yan-nick maakte het pestdeel de meeste indruk. "Ik heb dat zelf meegemaakt, maar nog nooit gezien dat er zo duidelijk, consequent en direct tegen werd opgetreden. Daardoor stonden de pesters op, konden ze het toegeven en er ook oprecht spijt van hebben. Dat werkt veel beter dan de zogenaamde Kanjertraining." Heb je die gehad dan? "Ja, maar die werd alleen gegeven aan gepeste kinderen. Het was niet voor de pester."

Het is geweldig om de reacties van de jongeren te horen, en ook hun kritische blik te ervaren. Opnieuw sta ik verbaasd over de inzichten en de wijsheid die er gewoon is. Ook Rick, een mentor van het Amstelveen College, ziet dat het samen kijken naar de documentaire vruchtbaar is. "Jongeren kunnen laten zien en vertellen over wat hen raakt. Gevoelens worden bespreekbaar. Iedereen weet dat kinderen gevoelens hebben, maar in een normale les zie je dat niet zo duidelijk. Het geeft stof tot nadenken en aanleiding voor mogelijke gesprekken in het mentoruur."

Het belang van deze middag wordt door Rick direct omgezet in andere keuzes. "Als de documentaire nog een keer wordt vertoond, neem ik een andere klas mee. Ik zou ze eigenlijk een toets geven, maar dit is veel belangrijker!"

Ingrid Helsloot is bestuurslid van de stichting Checkitin! Ze ontmoette meester Kanamori in november 2011 en bracht de uitnodiging over om naar Nederland te komen.

De namen van de jongeren zijn gefingeerd.

Toshiro Kanamori sluit zelf af. "In dit boek staan levendige woorden, recht uit het hart. Wat kinderen schrijven, is voor mensen die dat niet gewend zijn misschien lastig te lezen. Maar ik hoop toch zeker dat u het rustig en vele malen opnieuw zult lezen. En ervan kunt genieten."

© 2003 *Inochi no kyokasho* / Leerboek voor het leven naar aanleiding van de documentaire 'Children full of life' • Vertaling: Ingeborg Hansen • ISBN 9789081949309 • Losse verkoopprijs 15 euro • Te bestellen via de website www.hetkind.org